ਮੇਘਦੂਤ

G-871 ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ

ਓਂਕਾਰਨਾਥ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ.

ਸਮਰਪਣ

—:○○:—

ਮੈਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਮਾਤ੍ਰੀ-ਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਹਿਤੈਸ਼ੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ-ਸਾਹਿਤਜ ਦੇ ਅਨੁਰਾਗੀ ਅਤੇ ਵਿਦਜਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ, ਮਾਨ-ਨੀਯ ਮਹਾਤਮਾ ਹੰਸਰਾਜ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਆਦਰ ਅਤੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਰਪਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ॥

ਓਂਕਾਰਨਾਥ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ

ਗਿਆਨੀ, ਲਾਹੌਰ ।

All Rights Reserved.

ਮੇਘਦੂਤ

ਕ੍ਰਿਤ

ਪੰਡਿਤ ਓਂਕਾਰਨਾਥ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ

ਗਿਆਨੀ ਹਿੰਦੀ-ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਟੀਚਰ

ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਇੰਟਰਮੈਡੀਏਟ ਕੌਲੇਜ

ਕੈਂਬਲਪੁਰ

MEGH-DUTA

BY

Pandit Onkar Nath Bhardwaja Gyani (Honours in Panjabi) Hindi Prabhakara (Honours in Hindi) O. L. T. Medalist, Additional Teacher, Government Intermediate College Campbellpore.

PUBLISHED BY

Kishan Chand Bishan Dass,

BOOK-SELLERS PUBLISHERS & STATIONERS.

Proprietors

THE RAJPUT STATIONERY MART,

MORI GATE LAHORE.

ਇਸਦੇ ਸਭ ਹੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦੇ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਹਨ,

ਪਹਿਲੀਵਾਰ ੧੦੦੦] 1926 [ਮੋਖ ॥)

Printed at the Bombay Machine Press, Lahore, by Sharat Chandra Lakhanpal Printer.

DYAL SINGH LAHORE LIBRARY

ਭੂਮਿਕਾ

ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਯ ਇੱਨਾ ਕਮਜੋਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਚੱਜ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ, ਨ ਕੋਈ ਮਨ ਨੂੰ ਹਰਨ ਵਾਲਾ ਨਾਟਕ ਹੈ, ਨ ਕੋਈ ਸੁਆਦਲਾ ਕਾਵਯ ਹੈ, ਨ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਵਿਦਯਾ ਦੀ ਸੁੰਦ੍ ਪੁਸਤਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਹੀ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਖਿਚਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਧੀਂਗੋ ਜੋਰੀ ਇਹ ਵਚਨ ਨਿਕਲੇ ਕਿ "ਵਾਹ ਭਈ ਵਾਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਯ ਕਿਹਾ ਅਪੂਰਬ ਹੈ" ॥

ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ-ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਡੀ ਮਾਤ੍ਰੀ-ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਮਾਨ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਪਰਮ ਧਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਮਜੋਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪੜਦਾ ਵੀ ਪਾਣਾ ਸਾਡਾ ਮੁਖਯ ਕਰਤਵਯ ਹੈ,ਪਰ ਸਚਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅਧਰਮ ਅਤੇ ਪਾਪ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਏਸ ਲਈ ਅਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਊਨਤਾਈਆਂ ਨੂੰ ਗੱਜ ਵੱਜ ਕੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਖੁਲੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਇਹ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਯ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਢੇਰ ਜਤਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਅਸੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖ ਸਕਦੇ "ਕਿ ਸਾਡੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਇਕ

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.